

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Bérmén-tíz levelek el nem fogadtatlan.

Előfizetési árak:
Helyben határba hozva, vagy
vándor postai kártya:
Éves ára 7 ft — 12
Féléves 4 ft — 6
Negyedéves 2 ft — 3
Külföldre egész éven 10 ft — 15.

Egyes szám ára 5 kr. a kapható a kiadványban és a Brassó Gazdasági Iskolájának titkárságán.

Hirdeték felvételek a kiadványban.

Hirdetések díja:

4 hasabos gúrnód-sor vagy annál hely 5 kr. Nagyból és közönségi hirdetésekért külön díjat. Minden egyes hirdetésnek egy másolat 10 kr. helyi levéljeggyel fizetendő.

NYITNÉK: Készenléti óra 10 kr.

Hirdeték és NYITNÉK díjat előre fizetendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési hirok:

Brassó, Kapu-utca 21. szám alatt.

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézkednek.

Feloldó szerkesztő:

Dr. X. K. ARIÁRIS JÁNOS.

Készítők vissza nem adandó.

Laptulajdonos:

A Közművelődési irodalmi és művelődési részleg, Kolozsvár.

Kiadó: Közművelődési nyomsda Brassó.

Alispánválasztás Brassóban.

E cím alatt a nagyszabon német p. csütörtök száma egy brassói levelet özl, mely válassz nék egy percig nem hagyhatunk.

Nem köteleknek abban, hogy e cikkre megjön a válassz szavestérnek németajuk polgártársaink köréből is. — Iem köteleknek ebben, mert meg vagyunk józódve arról, hogy válassz polgártársaink nagyobb része az ez cikkek kifejezésére utottól németek magávé nem teszi, azot nem helyesli, nemcsak, hanem magát cikkeit és intencióit határozottan rossz-zalja, visszatartja.

Tudjuk azt is, hogy e cikr csak egy ember nézetét tolmácsolhatja, s mert e nézet is csak Brassót megkelelve Nagy-Szabonban került nyilvánosságra, ez is legjobban tanúsítja, hogy itt Brassóban otthonra nem talál.

Távol áll tőlünk tehát, hogy e köz-műnyet válassz polgártársainkat illessük szemrehányással!

Magará a cikzkivétel, azt azzal sem, csupán a cikziken foglalt téves érvekkel, erde feloldással kívánunk foglalkozni.

De lássuk a cikkeit és eszmecsemet röviden:

Elmondja, hogy „Brassómegyeében közöledik az alispánválasztás napja, s még semmi mozgalom nem észlelhető. Pedig ez úgynevel első oidaát éretten (?) meg kell fontolni.”

TÁRCELA.

A legheitevesebb anyakönyv.

— Alkalmi közlemény. —
(A „Brassó” eredeti átirata.)

Sen a lefolyt válságról vitában nem hallunk, sem a konkrét javaslat betéte-
teket nem fogjuk hallani az ezt nevezte-
se véleményét, melyek közül az egyik az
anyakönyvezés ellen állalában — a másik
pedig az állami anyakönyvezés mellett és
ez egyáltalán olyan az érdekelődő nagy köns-
közönség előttré gyökör volt. E tény azon-
ban nem bizonyítja a vélemények jelentősé-
gességét és nem involválja a hírlapi uton
való szövelelés szükségességét.

Úgy áll a dolog, hogy az emberek szá-
zásegeken tartanak valamely anyakönyv veszté-
s, de megkérde néknek — kíváncsiak
nak vagyunk, mit értenek a megkérde-
s ellen. Ezen okból „Dorothy”-jat nem
tartom tökéletes munkának és ha ide-
zem, azért teszem, hogy talán leányok rögtön
kedvet kapnak azt valamely antikvitást
megvásárolni és művelőseggel elolvasni, hanem
még abban a tekintetben válságos mester-
munkát tartom, hogy egy ember győzelemét
egy leánytárs, aki egészen ismeretlen
még, homér karcára írta. Ez a jelentő. De
Dorothy és a „Dorothy” revolyúciójá becsüli
el, melyly foliámadra az anyakönyvezés el

S azután elődjá cikzkirő az ő érett (?)
megfontolásoknak rezultátumát.

Azt mondja: „az alispán, mint a
megye első válságost tisztviselője, van
hivatva a választott képviseli és annak
kormányzatát vezetni, s így azért abból
a nemzetiségből kell hogy vételessé, mely
a megyére jelleget rájuttat. Már pedig
Brassómegyeében történeti földrajzával és
vagyonai erejével fogva a német elem van
tulvisulyan, s így ezért ly értelemben a
megye nem jellegű. Égy ezért, s mert a
nemzetiségi szempont az, mely
a választásokat első sorban kell, hogy
vezesse, s (ezt a német lap
vastag betűkkel nyomtatja le) a cikzkirő
kötelességének tartotta ezt a választót
figyelembe venni.

Azt mondja tovább, hogy a szolgálati
idő és érdem nem jöhet figyelembe, mert
annak a megyei vagy városi tisztviselő-
nek, a ki nem tartozik a megye többsé-
ségének a nemzetiségéhez, előre szá-
moltuk ki azzal, hogy a több-
ség egy saját nemzetiségéből elejébe
fog helyezni.”

Azt hisszük, elég ennyi szemelvény a
szaboni lap tudósítgatóján cikzkéből, hogy
meggyőződjünk s bebizonyítsunk extrém
alispánválasztási helyteleniséget, jogtalansá-
g és igazságtalanságot.

Holyes, jogos, igazságos volna-e va-
lakit, — személyekről nem szólnuk — a
egy vármegye szolgáltatában töltötte ideje
legnagyobb részét, ki hivatalának minden-

kor teljesen megélelt, kit polgártársai is
imédelen és ismételten megilletészek bizal-
mukkal, melőzni egy állás betöltéséért,
melyre az méltó és érdemes, csak azért,
mert — a konkrét esetben szóva — nem
német, nem szász.

Jogos, igazságos volna-e, elbírnia-e
a cikzkirő ur lelkiismerete azt, hogy dis-
kvalifikációként tekintesse Brassó vármegye-
ében az alispán állás elvételéhez az erre
legérdekesebb, legméltóbb ember-
néf, hogy magyar.

Cikzkirő ur és társai — ha ugyan
vannak — minden bizonylany a sovíniz-
mus vádjával illetnek azt a magyar em-
bert, s azt a magyar kormányt, hatóságot,
mely a cikzkirőékhez hasonló elvet alkal-
mazná.

Ha helyesnek, egredül követendő elv-
nek tartja a nemzetiségi szempont
kizárólagos merev érvényesítését a hi-
vatlanok válsázatlanság a vármegye, s ha
azt tartja, hogy itt a hatalmon lévő elem
csak a maga nemzetiségéből fog
embert kell, hogy az ügyek élére állítsunk,
akkor nem gondolta meg cikzkirő, hogy
a saját szempontjából — mily veszedelmes
elvet hirdet, s mennyire kirurgia önmaga
lábai alól azt a hatalmas oszlopot, a nem-
zetiség jogának oszlopát, melyre felka-
paszkodott.

Mit szólna hozzá cikzkirő, ha a ma-
gyar állam, a magyar kormány, a magyar-
szág hallgatna meg és követné azt elvet,
a melyet cikzkirő hirdert!

A Kiválasztás abból az emberi gyarló-
ságból történ, hogy mindenki kíváncsi a
más kora. Ere rangolag a példa.

Az állam kivátsai a férfiak kora p.
o. a 21 évben, a hitelen kíváncsi az adós
kora a valóris aláírásnál.

Ezek azonban jogi dolgok.

Hanem van más példa is. Így a lányos-
mamák emlékeztetnek reze hátrány valóris
materia van minden a farsangok tartó-
zóval fiatal, „mám” lány korára — azon kívül-
csaiságból, hogy majd az eljegyzések és a
kövők alkalmával a jegyzések korát felpörge-
selete szempontjából a rangsorozat, mint a
telekanyoknál, megállapított legyen.

Imeretes hogy — ez csak a nőknél
örödében — a férfiak is az 50-es vidéken
nem igen emlegetnek azt a farsang birom-
dát, mely szar az annak, hogy sokig éljenek,
csak egy mája van, hogy örögzenek.

És nem csak nálunk, hanem ország-
galvalórisokkel sem szigorúan tölte az
ilendőség a korak után való kérdészet,
egyszeren azért, mivel nem illik senkikényszer-
helyesbe, u. n. végképséggé hozni az igaz-
mondás tekintetében.

A kérdészet és az ilendőség ugyanis
matematikailag szakszerűen fordított arány-
ban vannak. Minél kíváncsiabb vagyunk
egy másiknak a kora, annál kevésbé illik
azt az utat kérdésközlésnek.

Ezen a csapásban haladva, odáig jutunk,
hogy emenne állami érdekelt valahol-va-
likor nagyon régen egy párt zászlajára a

Mert hisz, a mi elvéknt áll a me-
gyre, — cikzkirő szerint — annak álla-
nia kell a nagyobb községi egésze, az
ország, az államra is.

Es ha már most ebben az országban
a tartócsali feloldásról, számláról és va-
gyonosságáról stb.ing folva domáló elem
a magyar, azt az elvet követve a hatalom
gyakorlásában, hogy a hivatalok betölté-
séről hős sorban a nemzetiségi — sőt itt
már nemzeti — szempontot tekintés do-
túnak, akkor bizony-bizony nagyon hamar
megváltoznak Magyarország térképe, és
cikzkirő ur volna az, a ki legjobban pro-
testálna saját elvének alkalmazása ellen, s
a ki legbühebbesen írna s valószínűleg
szólaná is az erőszakosság, jogtalanság
ellen!

Jó lesz tehát nem jászani a tűzzel,
nem dobálni a nagyhangu erekekkel.

Mondjuk, meg vagyunk józódve arról,
hogy jog- és igazságosság és hazafiasan
gondolkozó szász testvéreink körében a
Nagyszabonban megszólaló, de Brassóból
fűt riadó nem talál visszhangra; s az
elhangzik nyomtalanul.

E tudat indít az, hogy a cikzkirő
kiindultl pontjának, alapelveinek megkér-
dészet szorítottakon csupán, annak kép-
telenségét kimutassa s a cikr részleteivel
nem foglalkozunk.

Nem foglalkozunk azért sem, mert az,
ki ellen — lonyosság — a cikr
elsé irányul, legényesebben megvárólta
eddig működésével a cikzkirónak azt az

hiteles anyakönyvezési jeladit írta ki s az-
azt isgizelt a kíváncsi ember között. Az
állam elvét is, attól is hiba a kíváncsi és
pedig mindenkitől a másikra vonatkoztatva:
végtel konstatació, hogy mindenki hiteles
anyakönyvezést kíván mindenkitől.

Látható már ezekből is, hogy az egész
intézmény egy tévedésrészben alapzik — mivel
mindenki csak másokról kíváncsi a matricá-
ról — de megvárunk az, az állam azonban azt
egy érteke, hogy arról is vezetett — a ki
magyar nem kíváncsi — mivel ró meg
más is.

Hogy épen ez-e a jogtörtenet tanítása
— jót nem állók, de hogy annak az állami
anyakönyvezési munkát áramlatnak — az
egyházi elkényvelés nem csak előnyöse, ha-
nem épen oka, arra nézve is jón megval-
lást a Tetsélya Kusa elvett. — Ott köztöl-
dik, s a hol más rendes eset végigkúdnak a
hős halálával, sőt még annál is később vala-
mivel.

Valahol egy hagyaték tárgyalásán két
fogas prókator erősen összeharagolt az öreg
Kusa halotti anyakönyvi bizonyítványának a
hitelességével.

A Nem lehet enni csodálkozni. Az öreg
tun 20 hold tapogatórt bírtok maradt a Ma-
ros mellett és ingó-vándor is szépen, mely-
re a létár 1 telele alatt 4 ökor mutogatva a
szarvát — az ügyvédek hős képeleiben. A
német törvény szerint, ha az öreg halt el előbb,
még a felesége, mely gyermekmelvölök-
tak — az utóbbi örökösi a három Corion

